

Women in Rabbinic Law and Narrative

Dr. Shana Strauch Schick

Class II: Patterns of Exclusion:

The Mishnah presents one exclusionary view; Accepted in the Bavli, challenged in the Yerushalmi.

משנה מסכת ברכות פרק ג משנה ג

נשים ועבדים וקטנים פטורין מקריאת שמע ומן התפילין וחייבין בתפלה ובמזוזה ובברכת המזון:

Women, slaves, and minors are exempt from the recitation of Shema and from tefillin, and obligated with regard to the prayer (i.e. the 18 benedictions), the mezuzah, and Grace after meals.

<u>תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כ עמוד א-</u> <u>ב</u>	<u>תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ג הלכה ג</u>
גרמא. (a) קריאת שמע, פשיטא! מצות עשה שהזמן גרמא הוא, וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות! - מהו דתימא: הואיל ואית בה מלכות שמים - קמשמע לן. (b) ומן התפילין פשיטא! - מהו דתימא: הואיל ואתקש למזוזה - קמשמע לן. (c) וחייבין בתפלה דרחמי ניהו. - מהו דתימא: הואיל וכתוב בה ערב ובקר וצהרים, כמצות עשה שהזמן גרמא דמי - קמשמע לן. (d) ובמזוזה פשיטא! - מהו דתימא: הואיל ואתקש לתלמוד תורה - קמשמע לן. (e) ובברכת המזון. פשיטא! מהו דתימא הואיל וכתוב "ביתת ה' לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע", כמצות עשה שהזמן גרמא דמי - קמשמע לן. GEMARA. a) That they are exempt from the Shema' is self-evident — It is a positive precept for which there is a fixed time? You might	גמ' A] נשים מניין? [דברים יא יט] "ולמדתם אותם את בניכם" את בניכם ולא את בנותיכם. עבדים מניין? שנאמר [שם ו ד] "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" את שאין לו אדון אלא הקדוש ברוך הוא יצא העבד שיש לו אדון אחר. קטנים מניין? [שמות יג ט] "למען תהיה תורת ה' בפירך" בשעה שהוא תדיר בה. B] וחייבין בתפילה כדי שיהא כל אחד ואחד מבקש רחמים על עצמו. ... C] ובמזוזה דכתיב [דברים ו ט] "וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך". D] וברכת המזון דכתיב [שם ח י] "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך". E] ר' יוסי ור' יודא בן פזי הוו מתיבין אמרו לא מסתברא בק"ש שיהא כל אחד ואחד משנן בפיו לא מסתברא בתפילה שיהא כל אחד ואחד מבקש רחמים על עצמו A] Whence [do we learn] that women [are exempt from the obligation to recite the Shema']? [From the verse,] "And you shall teach them to your sons" [Deut. 11:9]. [This implies that the obligation applies] "to your sons," and not to your daughters.

say that because it mentions the kingship of heaven it is different. We are therefore told that this is not so.

b) AND FROM PUTTING ON THE TEFILLIN.

This also is self-evident? You might say that because it is put on a level with the mezuzah [therefore women should be subject to it]. Therefore we are told that this is not so.

c) THEY ARE SUBJECT TO THE OBLIGATION OF TEFILLAH. Because this [is supplication for Divine] mercy. You might [however] think that because it is written in connection therewith, Evening and morning and at noonday, therefore it is like a positive precept for which there is a fixed time. Therefore we are told [that this is not so].

d) AND MEZUZAH. This is self-evident?6 You might say that because it is put on a level with the study of the Torah, [therefore women are exempt]. Therefore it tells us [that this is not so].

e) AND GRACE AFTER MEALS. This is self-evident? — You might think that because it is written, When the Lord shall give you in the evening flesh to eat and in the morning bread to the full, therefore it is like a positive precept for which there is a definite time. Therefore it tells us [that this is not so]

Whence [do we learn] that slaves [are exempt from the obligation to recite the Shema’]? As it says, “Hear, O Israel: The Lord is our God, the Lord is one” [Deut. 6:4]. Whoever has no master except God [is obligated]. The slave is excluded [from the obligation to recite the Shema’], because he has another master.

Whence [do we learn] that minors [are exempt from the obligation to recite the Shema’]? [From the verse,] “That the law of the Lord may be in your mouth” [Ex.13:9]. At the time you can regularly [observe these commandments, you will be obligated to wear tefillin and to recite the Shema’. Minors cannot regularly observe them so they are not obligated.]

[B] **And they are obligated in [reciting the] Prayer [M. 3:3]**, so that each and every person may ask for mercy for him or herself.

[C] **[and to post a] mezuzah**, as it is written, “And you shall write them on the doorposts of your house and on your gates” [Deut. 6:9]

[D] **And [to recite] the blessing following the meal [M. 3:3B]**, as it says, “And you shall eat and be full and you shall bless the Lord your God” [Deut. 8:10].

[E] R. Yosé and R. Judah b. Pazzi were sitting [and discussing the obligations of reciting blessings]. They said, “Is it not reasonable [that with regard] to the recitation of the Shema, each person must speak it distinctly from his own mouth, just as it is reasonable [that with regard to] Prayer, each person should ask for mercy on his own behalf.”

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ה

הלכה יד

הכל חייבין בברכת המזון כהנים לויים וישראל גרים ועבדים משוחררין חללים נתינים ממזרין סריס אדם וסריס חמה פצוע דכא וכרות שפכה כולן חייבין ואין מוציאין את הרבים ידי חובתן טומטום ואנדרוגינוס חייבין ואין מוציאין את הרבים ידי חובתן

הלכה יז

נשים ועבדים וקטנים [פטורין ו] * אין מוציאין את הרבים ידי חובתן באמת אמרו אשה מברכת לבעלה, בן מברך לאביו, עבד מברך לרבו

- 1) Women, slaves, and minors do not fulfill the public's obligation
- 2) In truth they said, A woman blesses on behalf of her husband, a son blesses on behalf of his father, a slave blesses on behalf of his master.

תלמוד ירושלמי מסכת ראש השנה פרק ג הלכה י

- (A) תני אבל אמרו אשה מברכת לבעלה עבד לרבו קטן לאביו
(B) ניחא אשה מברכת לבעלה עבד לרבו. קטן לאביו?
(C) לא כן א"ר אחא בשם ר' יוסה בר נוחריי כל שאמרו בקטן כדי לחנכו.
(D) תיפתר בעונה אחריהן.
(E) כהי דתנינן תמן מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרים אותו. ועונה אחריהם מה שהם אומרים ותהא לו מאירה.
(F) תבוא מאירה לבן עשרים שצריך לבן עשר

[A] *It was taught, In truth they said: a woman may recite a blessing for her husband, a son may recite a blessing for his father, a slave may recite a blessing for his master [T. 5:17.]*

[B] granted, that a woman may recite a blessing for her husband and that a slave may recite for his master, but a son for his father? [A minor has no religious obligations. How can he exempt his father?]¹

[C] Did not R. Aha say in the name of R. Yosé b. R. Nehorai: "All that they said about a minor [performing religious obligations should not imply that he has any obligation to fulfill them. Rather he does them] it is so that one may train him"? [In other words= How can a minor recite a blessing on behalf of his father?]

[D] You may resolve this question [that the case is one in which the father] responds "Amen" after the blessing. [P.M.'s version omits the word "Amen". His reading is, "The father repeats the blessing after the son."]

¹ This line is missing from MS L as well as in the parallel sugya in y.Ber. sugyah. The omission is likely due to the common scribal error of homeoteleuton. Since (A) and (B) both end with the same word, the scribe accidentally skipped from (A) directly to (C). (My thanks to Harry for pointing this out). Alternatively it is possible that this line was intentionally erased due to m.Suk 3:10 cited here, which curses one who needs his slave, wife or child to lead him in Hallel, possibly influenced by the Bavli sugya. However, the first possibility is a common phenomenon and hence the more likely explanation.

[E] *This accords with that which was taught elsewhere [M. Sukkah 3:10]: Whoever has his slave, or wife, or a minor recite [the Hallel] for him, must repeat after them what they say. And let this be an embarrassment for him [i.e. it is shameful that he does not know how to recite it himself.]*

[F] (meaning) let it be an embarrassment for a twenty-year-old who needs a ten-year-old [to recite for him].”

משנה מסכת סוכה פרק ג משנה י

מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרין אותו עונה אחריהן מה שהן אומרין ותהי לו מאירה one for whom a slave, a woman, or a minor was reciting *hallel*, he repeats after them what they are saying [word for word]. And may a curse come to him. If an adult male was reciting *hallel* on his behalf, he simply answers: *Halleluya*, [to each phrase that is recited].

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כ עמוד א-ב

(A) אמר ליה רבינא לרבא: נשים בברכת המזון, דאורייתא או דרבנן?
(B) למאי נפקא מינה? - לאפוקי רבים ידי חובתן. אי אמרת (בשלמא) דאורייתא - אתי דאורייתא ומפיק דאורייתא, (אלא אי) [ואי] אמרת דרבנן - הוי שאינו מחוייב בדבר, וכל שאינו מחוייב בדבר - אינו מוציא את הרבים ידי חובתן.

(C) מאי?

תא שמע, באמת אמרו: בן מברך לאביו, ועבד מברך לרבו, ואשה מברכת לבעלה; אבל אמרו חכמים: תבא מארה לאדם שאשתו ובניו מברכין לו.

(D) אי אמרת בשלמא דאורייתא - אתי דאורייתא ומפיק דאורייתא, אלא אי אמרת דרבנן - אתי דרבנן ומפיק דאורייתא? - ולטעמך, קטן בר חיובא הוא? - אלא, הכא במאי עסקינן - כגון שאכל שיעורא דרבנן, דאתי דרבנן ומפיק דרבנן.

- A) Rabina said to Raba: Is the obligation of women to say grace after meals Rabbinical or Scriptural? —
- B) What difference does it make in practice which it is? — For deciding whether they can perform the duty on behalf of others. If you say the obligation is Scriptural, then one who is bound by Scripture can come and perform the duty on behalf of another who is bound by Scripture. But if you say the obligation is only Rabbinical, then [a woman] is not strictly bound to do this, and whoever is not strictly bound to do a thing cannot perform the obligation on behalf of others.
- C) What [do we decide]?
— Come and hear: ‘In truth they did say: A son may say grace on behalf of his father and a slave may say grace on behalf of his master and a woman may say grace on behalf

of her husband. But the Sages said: A curse light on the man whose wife or children have to say grace for him.'

D) If now you say that [the obligation of these others] is Scriptural, then there is no difficulty: one who is bound by the Scripture comes and performs the duty on behalf of one who is bound by the Scripture. But if you say that the obligation is Rabbinic, can one who is bound only Rabbinically come and perform the duty on behalf of one who is bound Scripturally? — But even accepting your reasoning, is a minor subject to obligation [Scripturally]? Nay. With what case are we dealing here? If, for instance, he ate a quantity for which he is only Rabbinically bound [to say grace], in which case one who is Rabbinically bound comes and performs the duty on behalf of one who is only Rabbinically bound.